

רשומות

ספר החוקים

6 בינואר 2022

2950

ד' בשבט התשפ"ב

עמוד

חוק חומרי נפץ (תיקון מס' 5), התשפ"ב-2022 680

תיקון עקיף:

חוק חומרי נפץ (תיקון מס' 4 - הוראת שעה), התשע"ח-2018 - ביטול

חוק חומרי נפץ (תיקון מס' 5), התשפ"ב-2022*

1. תיקון סעיף 1 בחוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) אחרי ההגדרה "כלי הסעה" יבוא:
- "מחזיק במפעל" – מחזיק במקום העבודה כהגדרתו בסעיף 172א לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970², לעניין מקום עבודה שהוא מפעל חומרי נפץ;
- "מפעל חומרי נפץ" – מקום שמייצרים בו חומרי נפץ או שמשמשים בו בחומרי נפץ בהליך ייצורם של מוצרים;
- "מפעל חומרי נפץ ביטחוני" – מפעל חומרי נפץ שנקבע כי הוא מפעל ביטחוני לפי סעיף 29א לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968³, וששר הביטחון קבע שהוא מפעל חומרי נפץ ביטחוני לעניין חוק זה ופרסם על כך הודעה ברשומות⁴;
- (2) ההגדרה "בית חרושת לחמרי נפץ" – תימחק;
- (3) בהגדרה "שר", בסופה יבוא "ולעניין מפעל חומרי נפץ ביטחוני – שר הביטחון";
- (4) בהגדרה "מפקח", במקום "מי שנתמנה" יבוא "עובד המדינה שהוסמך";
- (5) אחרי ההגדרה "מפקח" יבוא:
- "מפקח בכיר" – עובד מדינה בכיר במשרד הביטחון, ששר הביטחון הסמיכו לעניין הוראות לפי חוק זה הנוגעות למפעלי חומרי נפץ ביטחוניים;
- "הוועדה המייעצת" – הוועדה שמונתה לפי סעיף 20א.
2. בסעיף 2 לחוק העיקרי, במקום "בבית חרושת לחמרי נפץ" יבוא "במפעל חומרי נפץ".
3. בסעיף 3 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "או במפעל חומרי נפץ ביטחוני".
4. בסעיף 4 לחוק העיקרי –
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "מפעל חומרי נפץ";
- (2) במקום "בית חרושת לחמרי נפץ" יבוא "מפעל חומרי נפץ".
5. אחרי סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:
- "מינוי ממונה א.4. (א) במפעל חומרי נפץ ביטחוני ימונה ממונה בטיחות חומרי בטיחות חומרי נפץ נפץ.
- (ב) שר הביטחון, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת, יקבע את תנאי הכשירות וההכשרה של ממונה בטיחות חומרי נפץ".
6. בכותרת פרק חמישי לחוק העיקרי, במקום "סמכויות עזר" יבוא "סמכויות פיקוח ואכיפה".
7. לפני סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא:
- "הסמכת מפקחים א.10. (א) שר הביטחון רשאי להסמיך, מבין עובדי משרדו, מפקחים במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן, לגבי מפעלי חומרי נפץ ביטחוניים.

* התקבל בכנסת ביום ד' בשבט התשפ"ב (6 בינואר 2022) [בישיבה שהחלה ביום ג' בשבט התשפ"ב (5 בינואר 2022)]; הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1473, מיום כ"ה בכסלו התשפ"ב (29 בנובמבר 2021), עמ' 250.

¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 64; התשע"ח, עמ' 832.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337.

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

(ב) לא יוסמך מפקח לפי סעיף זה, אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה שר הביטחון;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה שר הביטחון, ולעניין סמכויות אכיפה – כפי שהורה שר הביטחון בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים.

תיקון סעיף 11

8. בסעיף 11 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ב) –

(א) אחרי פסקה (1) יבוא:

”(א1) לבדוק במקום כאמור בפסקה (1) את סדרי העבודה ואת סידורי בטיחות חומרי הנפץ, ובין השאר גם את המיתקנים, המכונות, הציוד ותהליכי העבודה;

(ב1) לברר את הסיבות והנסיבות של תאונות הקשורות לחומרי נפץ;”

(ב) אחרי פסקה (2) יבוא:

”(3) לבדוק כל פנקס, תעודה, דין וחשבון או מסמך אחר, שניהולם, קיומם או הגשתם היא חובה על פי חוק זה, ולהעתיק מהם;

(4) ליטול דוגמה של מוצר, מוצר ביניים או חומר גולמי, לאחר שהודיע על כך למחזיק במפעל, וכן לצלם כל חומר, מיתקן, מכונה, מבנה או תהליך עבודה;

(5) באישור מפקח עבודה אזרחי כמשמעותו בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי”ד–1954⁴, או מפקח בכיר, לפי העניין, להורות למחזיק במפעל לערוך בדיקה שיורה עליה, של מוצר, מוצר ביניים או חומר גולמי, ולמסור לו את תוצאות הבדיקה בתוך תקופה שיקבע המפקח.”

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

”(ד) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי שר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו של מפקח, שאותה יציג על פי דרישה.”

תיקון סעיף 12

9. בסעיף 12 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, אחרי ”צו-הפסק” יבוא ”וצו בטיחות”;

(2) בסעיף קטן (א) –

(א) במקום ”מהוראותיו של” יבוא ”מההוראות לפי”;

⁴ ס”ח התשי”ד, עמ’ 202.

(ב) במקום "סכנה תכופה לחיי אדם, רשאי המפקח" יבוא "סכנה לשלומו או לבריאותו של אדם, רשאי המפקח –";

(ג) הסיפה החל במילה "לצוות" תסומן כפסקה "(1)" ואחריה יבוא:

"(2) לחייב את מפעל חומרי הנפץ שבו בוצעה פעולה כאמור ברישה, בצו חתום בידו, לנקוט אמצעים כמפורש בצו לשם הרקת הסכנה, בתוך תקופה שיקבע בצו; צו כזה ייקרא "צו בטיחות";"

(3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) צו לפי סעיף זה יומצא למחזיק במפעל במסר אלקטרוני בהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001⁵, עם אישור מסירה שניתן באמצעי אלקטרוני, בדואר רשום עם אישור מסירה או במסירה אישית; טעות בנקיבת שמו של המחזיק במפעל לא תפגע בחוקיות צו שהומצא לפי סעיף קטן זה.

(א2) ניתן לגבי מפעל חומרי נפץ צו־הפסק או צו בטיחות, לרבות צו להארכת תוקפו של צו כאמור, רשאי המחזיק במפעל לטעון את טענותיו בעניין הצו לפני המפקח לא יאוחר מ־14 ימים ממועד נתינתו, אולם אין באמור כדי לעכב את ביצוע הצו, אלא אם כן המפקח הורה על כך; שוכנע המפקח כי המפעל עמד בכל הוראות הבטיחות המחייבות, יבטל את הצו";

(4) בסעיפים קטנים (ב) ו־(ג), בכל מקום, אחרי "צו־הפסק" יבוא "או צו בטיחות".

10. אחרי סעיף 12 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיפים
12א ו־12ב

"צו שיפור במפעל א.12. (א) נוכח מפקח כי במפעל חומרי נפץ ביטחוני לא מקוימת הוראת חיקוק או הוראה שנקבעה בהיתר, שעניינה בטיחותם של חומרי נפץ, רשאי הוא בצו (בחוק זה – צו שיפור), לחייב את המפעל לנקוט צעדים שיפרט בצו לשם קיומה של אותה הוראה, בתוך תקופה שיקבע בצו; הוראות סעיף 12(א1) (עד ג) יחולו, בשינויים המחויבים, על צו שיפור.

(ב) מחזיק במפעל חומרי נפץ ביטחוני יודיע בכתב למפקח על ביצוע צו השיפור בתוך התקופה שנקבעה בצו לביצועו.

עתירה 12.ב. מחזיק במפעל חומרי נפץ רשאי לעתור על צו־הפסק, צו בטיחות או צו שיפור לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום, בתוך 45 ימים מיום שנמסר לו הצו."

11. סעיפים 13 ו־14 לחוק העיקרי – בטלים.

ביטול סעיפים
13 ו־14

12. בסעיף 15 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

תיקון סעיף 15

"(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יקבע שר הביטחון, בהיתר שהוא נותן לפי חוק זה למפעל חומרי נפץ ביטחוני, תנאים או סייגים נוסף על התנאים והסייגים שנקבעו בתקנות, אלא לאחר התייעצות עם שר הפנים וכן עם שר הכלכלה והתעשייה או השר להגנת הסביבה, לפי העניין.

(ד) נתן שר הביטחון היתר לפי חוק זה למפעל חומרי נפץ ביטחוני, יודיע על מתן ההיתר ותנאיו לשר הכלכלה והתעשייה, לשר הפנים, לשר לביטחון הפנים ולשר להגנת הסביבה."

⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 210.

(1) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

”(ד) הרואה את עצמו נפגע מהוראה של קצין משטרה לפי סעיף זה רשאי לעתור עליה לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום, בתוך 45 ימים מיום שניתנה לו ההוראה.”;

(2) סעיף קטן (ה) – בטל.

14. אחרי סעיף 18 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת פרק
חמישי

”פרק חמישי: הטלת עיצום כספי על מפעל חומרי נפץ

ביטחוני

עיצום כספי 18א. הפר מפעל חומרי נפץ ביטחוני הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי מפקח בכיר להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום של מיליון שקלים חדשים:

- (1) ייצר החזיק, אחסן, מכר, קנה, ייבא או ייצא חומר נפץ, בלא היתה בניגוד להוראות סעיפים 2, 3, 5, 6, 8 או 9;
- (2) העביר חומר נפץ ממקום למקום בלא היתר או באמצעות אדם שאין בידו היתר, בניגוד להוראות סעיף 10;
- (3) הפר צו־הפסק או צו בטיחות שניתן לו לפי סעיף 12(א)(1) או (2);
- (4) הפר צו שיפור שניתן לו לפי סעיף 12א.

הודעה על כוונת חיוב 18ב. (א) היה למפקח בכיר יסוד סביר להניח כי מפעל חומרי נפץ ביטחוני הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 18א (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל על המפר עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור לו הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המפקח הבכיר בין השאר את אלה:

- (1) פירוט המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה, ומועד ביצוע ההפרה;
- (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
- (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המפקח הבכיר לפי הוראות סעיף 18ג, וכי יראו את ההודעה על כוונת חיוב כדרישת תשלום אם המפר לא יממש את הזכות האמורה, כאמור בסעיף 18ד(ד);
- (4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 18ה ושיעור התוספת.

זכות טיעון 18ג. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 18ב, רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני המפקח הבכיר, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי המפקח הבכיר להאריך את התקופה האמורה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

118. (א) המפקח הבכיר יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 118ג, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 118.
- (ב) החליט המפקח הבכיר לפי הוראות סעיף קטן (א) –
- (1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), ובה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלום;
- (2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.
- (ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המפקח הבכיר את נימוקי החלטתו.
- (ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 118ג, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.
118. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
- (ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 118א, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.
118. (א) מפקח בכיר אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) שר הביטחון, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, ובשיעורים שיקבע.
118. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המפקח הבכיר, כאמור בסעיף 118ד(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגשה עתירה לבית משפט לפי סעיף 118ג או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המפקח הבכיר או בידי בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי העניין.
- (ב) סכום העיצום הכספי הקבוע בפרק זה יתעדכן ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון). בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

החלטת המפקח
הבכיר ודרישת
תשלום

הפרה חוזרת
והפרה נמשכת

סכומים מופחתים

סכום מעודכן של
העיצום הכספי

(ג) המפקח הבכיר יפרסם ברשומות הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).	
18.ח. על המפר לשלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 18.ד.	המועד לתשלום העיצום הכספי
18.ט. לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייווספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 ⁶ , עד לתשלומו.	הפרשי הצמדה וריבית
18.י. (א) המפקח הבכיר רשאי, לבקשת המפר, להחליט על פריסת התשלום של העיצום הכספי בהתחשב בסכום העיצום הכספי שהוטל על המפר ובנסיבות מיוחדות אחרות המצדיקות פריסה כאמור, ובלבד שמספר התשלומים לא יעלה על 12 תשלומים חודשיים.	פריסת תשלום העיצום הכספי
(ב) לא שילם המפר תשלום במועדו, יראו את החלטת המפקח הבכיר על פריסת התשלום כאמור בסעיף קטן (א) כבטלה, יתרת החוב תעמוד לפירעון מייד ויחולו הוראות סעיף 18.ט.	
18.יא. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 ⁷ .	גבייה
18.יב. על מעשה אחד המהווה כמה הפרות של הוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 18 א או הוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.	עיצום כספי בשל הפרה של הוראות לפי חוק זה ולפי חוק אחר
18.יג. (א) על החלטה סופית של המפקח הבכיר לפי פרק זה ניתן להגיש עתירה לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום, בתוך 45 ימים מיום שנמסרה למפר הודעה על ההחלטה.	עתירה
(ב) אין בהגשת עתירה לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את ביצוע ההחלטה, אלא אם כן הסכים לכך המפקח הבכיר או שביית המשפט הורה על כך.	
(ג) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על פסק דין בעתירה כאמור והורה בית המשפט על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.	
18.יד. (א) הטיל מפקח בכיר עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של משרד הביטחון את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:	פרסום
(1) דבר הטלת העיצום הכספי;	
(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי, מועד ביצוע ההפרה ונסיבות ההפרה;	

⁶ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

⁷ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

(3) סכום העיצום הכספי שהוטל;

(4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;

(5) פרטים על המפה הנוגעים לעניין;

(6) שמו של המפר.

(ב) הוגשה עתירה לפי סעיף 18ויג על החלטת המפקח הבכיר להטיל עיצום כספי או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, יפרסם המפקח הבכיר, לפי סעיף קטן (א), את דבר הגשת העתירה או הערעור ואת תוצאותיהם.

(ג) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם המפקח הבכיר פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998⁸, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ד) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל יהיה לתקופה של ארבע שנים.

(ה) שר הביטחון רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

18טו. (א) תשלום עיצום כספי לפי פרק זה לא יגרע מאחריות הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 18א, המהווה עבירה.

שמירת אחריות פלילית

(ב) מסר מפקח בכיר למפר הודעה על כוונת חיוב, בשל הפרה המהווה גם עבירה, לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת; התגלו עובדות חדשות כאמור והוגש נגד המפר כתב אישום לאחר שהמפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו מפקח בכיר הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה.

15. בסעיף 19(ב) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) הפר צו-הפסק או צו בטיחות שניתן לו לפי סעיף 12(א)1 או (2);

(ב2) הפר צו שיפור שניתן לו לפי סעיף 12א;

16. במקום סעיף 20 לחוק העיקרי יבוא:

20. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 19 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁹.

⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

⁹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 19 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.

הוספת סעיפים
א20 עד ד20

17. אחרי סעיף 20 לחוק העיקרי יבוא:

"הוועדה המייעצת א20. (א) שר הביטחון ימנה ועדה מייעצת לעניין פיקוח על בטיחות חומרי נפץ במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים, ואלה חבריה:

- (1) נציג ציבור שהוא בעל תואר אקדמי שני לפחות בתחום הנוגע לעניין, והוא יהיה היושב ראש;
- (2) שני נציגי ציבור בעלי רקע וניסיון בתחום חומרי הנפץ והבטיחות בעבודה בחומרי נפץ;
- (3) נציג ציבור בעל רקע וניסיון בתחום האסדרה;
- (4) נציג ציבור בעל רקע וניסיון בתחום הבטיחות בתעשייה.

(ב) לא ימונה אדם כחבר הוועדה המייעצת אלא אם כן נקבעה לו התאמה ביטחונית מתאימה לכך; לעניין זה, "התאמה ביטחונית" – כמשמעותה בחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002¹⁰.

(ג) הוועדה המייעצת תיעץ לשר הביטחון בכל הנוגע למדיניות הבטיחות בחומרי נפץ, להתקנת תקנות לפי סעיף 24(ד), להפעלת סמכויותיו לפי חוק זה ולמדיניות הפיקוח והאכיפה המינהלית, לגבי מפעלי חומרי נפץ ביטחוניים.

(ד) הוועדה המייעצת תבחן את נוהלי הפיקוח והאכיפה, את אמצעי הפיקוח והאכיפה שנקטו ואת ההיתרים שניתנו לפי חוק זה; מפקח בכיר יעביר לוועדה המייעצת מידע על פעולות הפיקוח והאכיפה שנקטו, לרבות צווים ועיצומים כספיים, ועל ממצאים שעלו בפעולות הפיקוח והאכיפה, וממונה בטיחות חומרי נפץ יעביר לה מידע על אירועי בטיחות חומרי נפץ שאירעו במפעל.

(ה) הוועדה המייעצת תגיש לשר הביטחון, עד ה־31 במרס בכל שנה, דוח לעניין הפיקוח על בטיחות הפעילות בחומרי נפץ במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים בשנה שקדמה להגשת הדוח, ובכלל זה על הפרות של הוראות לפי חוק זה או ליקויי בטיחות שנמצאו ומעקב אחר תיקונם, וכן על אמצעי האכיפה שנקטו בשלהם; הדוח יכול שיכלול המלצות לשיפור הבטיחות של פעילות בחומרי נפץ במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים ולשיפור פעולות הפיקוח והאכיפה במפעלים כאמור.

¹⁰ ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

20. (א) לא ימונה לחבר הוועדה המייעצת מי שבשנתיים שקדמו למינוי, ולעניין יושב ראש הוועדה – מי שבחמש השנים שקדמו למינוי, היה עובד משרד הביטחון או עובד מפעל חומרי נפץ ביטחוני או יועץ חיצוני של מי מהם.
- (ב) לא ימונה לחבר הוועדה המייעצת ולא יכהן כחבר כאמור מי שבשל כהונתו יימצא, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים, אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו בוועדה.
- (ג) חבר הוועדה המייעצת לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.
- (ד) נודע לחבר הוועדה המייעצת שהוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ג), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש הוועדה ולא יטפל בנושא כאמור באותו סעיף קטן; היה חבר הוועדה כאמור היושב ראש, יודיע על כך לשר.
- (ה) בסעיף זה –

”בעל עניין” – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ”ח-1968¹¹;
 ”טיפול” – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

”ניגוד עניינים”, של חבר הוועדה המייעצת – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו כחבר הוועדה ובין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו או של תאגיד שהוא או קרובו בעלי עניין בו;

”עניין אישי”, של חבר הוועדה המייעצת – לרבות עניין אישי של קרובו, עניין של תאגיד שהוא או קרובו הם בעלי עניין בו, או עניין של גוף שהוא או קרובו הם מנהלים או עובדים אחראים בו;

”קרוב”, של חבר הוועדה המייעצת – בן זוג, הורה, הורה בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות חורגים או כל אדם הסמוך על שולחנו.

20. (א) הוועדה המייעצת תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בחוק זה או לפיו.
- (ב) מניין חוקי לקיום ישיבות הוועדה המייעצת הוא היושב ראש וכן שני נציגי ציבור, אחד מהם נציג כאמור בסעיף 20(א)(2), ואחד – כאמור בסעיף 20(א)(3) או (4).

סדרי עבודה ומניין חוקי

20. (א) שר הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת עד ה-30 ביוני בכל שנה, לגבי השנה שקדמה לה, על כל אלה:

דיווח לכנסת

¹¹ ס”ח התשכ”ח, עמ’ 234.

- (1) פעולות הפיקוח שבוצעו לפי פרק חמישי במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים;
- (2) אירועי בטיחות הנוגעים לחומרי נפץ שאירעו במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים;
- (3) אמצעי אכיפה שננקטו כלפי מפעלי חומרי נפץ ביטחוניים, ובכלל זה עיצומים כספיים שהוטלו לפי פרק חמישי 1.

(ב) לדיווח שר הביטחון לפי סעיף קטן (א) יצורף דוח הוועדה המייעצת שהוגש לו לפי סעיף 20א.

תיקון סעיף 22

18. בסעיף 22 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום פסקה (1) יבוא:

“(1) גוף ביטחוני, אולם –

(א) גוף ביטחוני יקבע בפקודות או בנהלים, לפי העניין, הוראות לעניין בטיחות הפעילות בחומרי נפץ; פקודות ונהלים כאמור ייקבעו בהתאם לצרכים המבצעיים של הגוף וככל האפשר בהתאם לתקנות שנקבעו לפי סעיף 24(ד);

(ב) לא יקנה גוף ביטחוני חומר נפץ אלא ממי שבידו היתר מכירה ולא ימכור גוף ביטחוני חומר נפץ אלא למי שבידו היתר קנייה;

(ג) גוף ביטחוני ימנה אחראי בטיחות חומרי נפץ;”

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

“(א1) בסעיף זה, “גוף ביטחוני” – כל אחד מאלה:

(1) צבא הגנה לישראל;

(2) משטרת ישראל;

(3) שירות בתי הסוהר;

(4) יחידות סמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;

(5) יחידות ויחידות סמך של משרד הביטחון, למעט מפעלי חומרי נפץ ביטחוניים;”

(3) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) – בטלים.

תיקון סעיף 24

19. בסעיף 24 לחוק העיקרי, אחרי סעיף (ג) יבוא:

“(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), הסמכות בביצוע חוק זה בכל הנוגע לחומרי נפץ במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים, תהיה נתונה לשר הביטחון והוא יקבע בתקנות, בהתייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, שר הפנים, השר לביטחון הפנים, השר להגנת הסביבה והוועדה המייעצת, הוראות לעניין בטיחות שיחולו על מפעלים כאמור, ובכלל זה הוראות לעניין ייצור, אחיזה, ניסוי, החזקה, החסנה וייבוא של חומרי נפץ, שימוש בהם והעברתם ממקום למקום, ולעניין דיווח על אירועי בטיחות ועל נקיטת אמצעי בטיחות הנוגעים לחומרי נפץ.”

(א) תקנות ראשונות לפי סעיף 24(ד) לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, יותקנו בתוך 18 חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

(ב) (1) עד לקביעת תקנות ראשונות לפי סעיף קטן (א), יחולו על מפעל ממפעלי מערכת הביטחון ועל מפעל חומרי נפץ ביטחוני הוראות בטיחות שנקבעו לפי פסקה (2), ובכלל זה הוראות לעניין ייצור, בחינה, ניסוי, החזקה, החסנה וייבוא של חומרי נפץ, שימוש בהם והעברתם ממקום למקום, ולעניין דיווח על אירועי בטיחות ועל נקיטת אמצעי בטיחות הנוגעים לחומרי נפץ; בסעיף זה, "מפעל ממפעלי מערכת הביטחון" – מפעל שדינו כדין גופים פטורים, בהתאם להוראות לפי סעיף 22(ב) לחוק העיקרי כנוסחו ערב ביטולו בחוק זה.

(2) הוראות בטיחות לפי פסקה (1) ייקבעו בידי שר הביטחון, בהתייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, שר הפנים, השר לביטחון הפנים, השר להגנת הסביבה והוועדה המייעצת, אולם בתקופה של שישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה הן לא יהיו טעונות התייעצות עם הגורמים האמורים, ויעמדו בתוקפן עד תום התקופה האמורה, אלא אם כן בוטלו קודם לכן, ובלבד שאין בהן כדי לגרוע מהוראות כל דין.

(ג) שר הביטחון יפרסם ברשומות הודעה ראשונה על מפעלי חומרי נפץ ביטחוניים כהגדרתם בחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה בתוך 14 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

(ד) מי ששימש ממונה בטיחות חומרי נפץ במפעל ממפעלי מערכת הביטחון ערב תחילתו של חוק זה יראו אותו כאילו מונה כממונה בטיחות חומרי נפץ לתקופה שלא תעלה על שנתיים מיום פרסומו של חוק זה או עד למינויו כממונה בטיחות חומרי נפץ לפי סעיף 4א לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, לפי המוקדם.

(ה) עובד משרד הביטחון ששימש מפקח ערב תחילתו של חוק זה יראו אותו כאילו הוסמך כמפקח לפי סעיף 10א לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה לתקופה שלא תעלה על שנתיים מיום תחילתו של חוק זה או עד להסמכתו כמפקח לפי הסעיף האמור, לפי המוקדם, ויהיו נתונות לו הסמכויות הנתונות למפקח לפי החוק העיקרי כנוסחו בחוק זה.

אורנה ברביבאי	בנימין גנץ	נפתלי בנט
שרת הכלכלה והתעשייה	שר הביטחון	ראש הממשלה
מיקי לוי		יצחק הרצוג
יושב ראש הכנסת		נשיא המדינה

¹² ס"ח התשע"ח, עמ' 832; התשפ"א, עמ' 352.